

Příloha 1

Národní
zemědělské
muzeum

**DLOUHODOBÁ KONCEPCE ROZVOJE VÝZKUMNÉ ORGANIZACE NA OBDOBÍ LET
2018 – 2022**

Národní zemědělské muzeum, s.p.o.

V Praze, dne 5. 10. 2017

Schváleno Vědeckou radou NZM per rollam 28. 8. 2017

Obsah

1. Úvod.....	3
2. Historie a současnost VO	3
3. Vize	3
4. Cíle DKRVO	4
4.1 Celkové výstupy DKRVO za období let 2018 – 2022.....	6
4.2 Dosavadní výstupy za období let 2012 – 2016	6
4.3 Nejvýznamnější výstupy za období let 2012 – 2016	7
5. Výzkumné záměry	8
5.1 Název výzkumného záměru	8
5.1.1 Návaznost na Koncepti VaVal MZe	Chyba! Záložka není definována.
5.1.2 Abstrakt.....	8
5.1.3 Současný stav řešené problematiky	11
5.1.4 Aktivity.....	Chyba! Záložka není definována.
5.1.5 Výstupy výzkumného záměru.....	Chyba! Záložka není definována.
5.1.6 Výsledek	Chyba! Záložka není definována.
5.1.7 Dosavadní výstupy za období let 2012 – 2016	Chyba! Záložka není definována.
5.1.8 Projekty navazující na daný výzkumný záměr	Chyba! Záložka není definována.
5.1.9 Hlavní řešitel	Chyba! Záložka není definována.
5.1.10 Řešitelský tým.....	Chyba! Záložka není definována.
5.1.11 Rozpočet na období let 2018 – 2022.....	Chyba! Záložka není definována.
5.1.12 Partneři	Chyba! Záložka není definována.
6. Smluvní výzkum a vývoj	10
7. Poradenství a vzdělávání	13
8. Mezinárodní spolupráce VO ve VaVal.....	14
9. Personální zabezpečení	15
9.1 Struktura zaměstnanců	17
9.2 Lidské zdroje	17
10. Finanční zabezpečení DKRVO	19
10.1 Požadovaná výše institucionálních prostředků na DKRVO a další plánové prostředky.....	19
10.2 Celkové plánované náklady.....	Chyba! Záložka není definována.
11. Závěr	19

1. ÚVOD

Příprava dlouhodobé koncepce rozvoje výzkumné organizace (dále jen „DKRVO“) vyplývá z Metodiky hodnocení výzkumných organizací a hodnocení programů účelové podpory výzkumu, vývoje a inovací (dále jen „Metodika17+“) schválené usnesením vlády ČR ze dne 8. února 2017 č. 107 a je nezbytným podkladem pro poskytnutí institucionální podpory a hodnocení výzkumných organizací (dále jen „VO“).

Tato DKRVO je předkládána **Národním zemědělským muzeem, s.p.o.** jako podklad pro rozhodnutí poskytovatele o poskytnutí institucionální podpory. DKRVO byla připravena v souladu s Koncepcí výzkumu, vývoje a inovací Ministerstva zemědělství na léta 2016–2022 schválenou usnesením vlády ČR č. 82 ze dne 3. 2. 2016 (dále jen „Koncepce VaVal MZe“) a Strategií resortu Ministerstva zemědělství České republiky s výhledem do roku 2030 (dále jen „Strategie 2030“).

Národní zemědělské muzeum, státní příspěvková organizace zřízená Ministerstvem zemědělství, patří k tradičním pracovištím vědy a výzkumu. Zemědělství a ostatní obory zastřešené MZe, vnímá a prezentuje jako podstatný sociokulturní fenomén, který umožnil rozvoj historických civilizací a současně spoluvytváří dnešní moderní společnost.

DKRVO představuje obecný rámec činnosti výzkumné organizace na léta 2018–2022. Konkrétní činnost VO na příslušný kalendářní rok bude blíže specifikována v příloze rozhodnutí o poskytnutí institucionální podpory na DKRVO.

2. HISTORIE A SOUČASNOST VO

Instituce oficiálně vznikla dne 28. září 1918 založením spolku České zemědělské muzeum. Záhy po vzniku republiky se spolek transformoval na Československé zemědělské muzeum, ústav pro studium a povznesení venkova, aby se stal, zejména díky vynikající muzeologické práci Josefa Kazimoura a za mimořádné politické podpory Antonína Švehly a dalších osobností, jednou z nejprogresivnějších muzejních institucí první republiky. Institucionalizaci muzea však předcházely starší pokusy. Základ muzejní sbírky vytvořily předměty vystavené na Jubilejní výstavě v roce 1891 a na Národopisné výstavě v roce 1895. Tento soubor předmětů tvořil zemědělské oddělení, které bylo součástí Národopisného muzea až do roku 1918. Národní zemědělské muzeum tak oslaví v roce 2018 sto let výročí své existence.

V současné době sídlí muzeum v Praze na Letné a má dalších šest poboček – Čáslav (zemědělská technika), zámek Kačina (Muzeum českého venkova), zámek Ohrada (lesnictví, myslivost a rybářství), Ostrava (aktuálně zahajuje činnost), Valtice (vinařství, zahradnictví a krajina) a Znojmo (pivovarnictví). V lednu 2015 zahájilo Národní zemědělské muzeum víceletý projekt „Oživujeme NZM“, po jehož završení návštěvníky čekají rekonstruované prostory a nové expozice.

3. VIZE

Jakožto instituce s národní působností si NZM klade za dlouhodobý cíl přispívat k rozvoji odborných aktivit v oblasti své působnosti na celém území ČR. S vědomím mimořádného přínosu zakladatelského díla prof. dr. Josefa Kazimoura usiluje navázat na jím definované principy a rozvíjet nejen kvalitu odborné práce v NZM, ale také vytvořit a podporovat síť spolupracujících subjektů věnujících se předmětné problematice. Takto může dojít nejen k

využití doposud opomíjeného potenciálu (regionální sbírky, odborníci), ale i k otevření prostoru pro řadu pozitivních synergických reakcí přispívajících k vědeckému poznání a popularizaci fenoménu zemědělství a péče o krajinu. Nástrojem by se tak měla stát otevřená platforma, která umožní zapojení dalších spolupracovníků nebo institucí zabývajících se předmětnou problematikou a tím výrazné zlepšení zájmu o odborná témata a jejich popularizaci. Po upevnění pozice NZM v rámci zemědělského muzejnictví v ČR bude následovat systematické navazování mezinárodních kontaktů a začleňování se do zahraničních muzejních sítí. Postupně se budou vytvářet podmínky, aby mohlo muzeum navázat na svoji tradici ze 60. let 20. století, kdy představovalo vědecko-výzkumnou platformu zemědělského muzejnictví s mezinárodním dosahem.

4. CÍLE DKRVO

Koncepce výzkumné činnosti NZM pro dané období vychází z výsledků řešení předchozích aktivit směřovaných převážně na vědecké zhodnocení sbírky NZM. Výsledky výzkumné činnosti NZM by měly docílit úplnější úrovně poznání v jednotlivých, níže definovaných dílčích výzkumných oblastech. Výzkum bude zaměřen především na vědecké poznání prostředí, dějů a dokladů materiální a imateriální kultury v návaznosti na základní sbírkotvorné a prezentační cíle NZM. Unikátní sbírka NZM představuje mimořádný zdroj informací, který lze využít nejen z výzkumného hlediska a pro popularizaci oboru, ale rovněž k identifikaci tradičních, udržitelných způsobů zemědělské, lesnické, rybářské či potravinářské výroby a péče o krajinu.

Cílem řešení tematických okruhů historického výzkumu muzea (viz níže) je zkoumání jevů v komplexních souvislostech se záměrem využít nových poznatků pro současnou a budoucí praxi, zejména v kontextu tradičních přístupů a udržitelného hospodaření. Pomáhá tak navíc odhalovat, zkoumat a zprostředkovávat historická specifika jako nevyčerpatelný zdroj inspirací budoucího vývoje společnosti. Výzkumné zaměření muzea tak plně koresponduje se stanovenými třemi klíčovými oblastmi „Koncepce VaVal MZe 2016–2022“, jejichž ústředním bodem je „udržitelnost“.

Základním cílem je získávání vědeckých poznatků, jejich zpracování a publikování v dále popsaných 12 výzkumných oblastech NZM. Základními cíli bude vědecké zhodnocení sbírky NZM v kontextu prostředí, z něhož sbírkové předměty pochází a dosažení úplnějšího stupně poznání v jednotlivých podsbírkách; zpracovávání dějin zemědělství (lesnictví, rybářství, vývoje a rozvoje venkova atd.) v interdisciplinárním diskurzu a ve vazbě na posilování udržitelného hospodaření a zvyšování soběstačnosti a potenciálu sociálního podnikání; využití sbírky a dalších poznatků pro identifikace tradičních, udržitelných způsobů zemědělské, lesnické, rybářské či potravinářské výroby a péče o krajinu; prezentace sbírky a výsledků výzkumu dějin agrárního sektoru prostřednictvím dlouhodobých a dočasných expozic, tvorby kritických katalogů, katalogů k výstavám a expozicím, publikačních výstupů, konferencí, workshopů, přednášek a vytvořením otevřené platformy sítě zemědělských muzeí.

Koncepce definuje předmět svého výzkumu, tedy zemědělství a dalších předmětných oblastí, nejen jako historiografické téma úzce propojené s ochranou kulturního a přírodního dědictví, ale rovněž jako část národní ekonomiky, bez níž by docházelo k destrukci života na venkově, ohrožení potravinové bezpečnosti a k destabilizaci sociální struktury země. Tematizovány budou tradiční oblasti českého hospodářství (např. rybářství, včelařství, chovatelství, vinařství, ovocnářství, pěstování chmele, pivovarnictví aj.), které jsou významné zvláště pro místní ekonomiku a zaměstnanost. V této souvislosti bude zemědělství představováno jako vhodná oblast pro aplikaci tzv. sociálního podnikání či jinými slovy společensky prospěšného podnikání. S problematikou sociálního podnikání v zemědělství, lesnictví, rybářství atd. úzce souvisí udržitelnost těchto odvětví, popř. udržitelnost venkova jako takového. Jedním stěžejním cílem koncepce je na podkladě výzkumu celé škály historických, archeologických, etnografických a dalších pramenů představit současné a budoucí generaci historický odkaz, ať

už např. v podobě popisu zemědělských postupů, technologií výroby, strojní techniky, odrůd ovoce, zeleniny, technických rostlin, nebo např. v podobě interpretace zemědělce, lesníka či rybníkáře jako architekta a tvůrce venkovské krajiny a životního prostředí. Výsledky takto pojatého výzkumu a jejich využití jsou mnohostranné. Zásady udržitelnosti se navrací k dědictví předešlých generací a jejich zkušeností. Při hledání cesty využití stejných původních postupů, techniky a metod pro udržitelnost v zemědělství a v jemu blízkých oborech, představuje NZM nezastupitelného partnera ostatním subjektům usilujícím o naplnění shodného cíle.

Vědecko-výzkumná činnost NZM je členěna do tří výzkumných záměrů: „Vědecké zhodnocení sbírky Národního zemědělského muzea, s. p. o. I., II., III.“. Jejich těžištěm je výzkum člověka a technologií, jejichž historický výzkum je s to nabídnout relevantní inspirace pro budoucnost a přispívat tímto k tak potřebné udržitelnosti. NZM představuje zázemí historického výzkumu zemědělství a jemu příbuzných oborů. Výzkum muzea je koncipován tak, aby obsáhl co možná nejširší oblast zemědělství, jež představuje základní lidskou aktivitu nezbytnou k rozvoji společnosti. Tomu odpovídá i **12 výzkumných oblastí**, které navazují na jednotlivé podsbírky a vychází z potřeb NZM: **Muzeologie; Venkov, zemědělství, krajina, etnografie a tradice; Rozvoj venkova a regionální rozvoj; Lesnictví, lesní hospodářství a myslivost; Vodní ekosystém, rybníkářství a rybářství; Zahradnictví (ovocnářství, zelinářství, květinářství), vinařství a včelařství; Mechanizace zemědělství a lesnictví; Zemědělské, lesnické a další oborové provozní stavby; Potravinářský a na zemědělství navazující průmysl, živočišná výroba; Kulinární dědictví českých zemí; Venkov v umění; Osobnosti zemědělství, lesnictví, rybářství, zahradnictví, zemědělského podnikání a příbuzných oborů.**

K dosažení cílů a řešení problémů se využívá komplexního přístupu, který skýtá analýzu a interpretaci informačních zdrojů nejrůznějších typů počínaje zdroji archivními, přes muzejní dokumentace, sociologicko-statistické výzkumy, ekonomické výzkumy aj. Aplikace tohoto přístupu umožňuje identifikaci významných dokladů studovaných jevů a současně jejich prezentaci veřejnosti, interpretaci, popularizaci a uplatnění ve formálním i neformálním vzdělávání. Přístup je hermeneutický, který příslušná témata zkoumá v jeho provázanosti a zaměřuje se na souvislostní porozumění problému (metodologické instrumentarium historické, kulturně historické, archeologické, kunsthistorické, sociologické, ekonomické, environmentální a další).

Výstupy a výsledky bádání jsou prezentovány v odborném tisku cestou dílčích odborných článků, materiálových studií, zpráv, prostřednictvím tematicky orientovaných monografií, názory jsou tříbeny a prezentovány na odborných konferencích a v budoucnu na plánovaných odborných workshopech, využívají se při přípravě expozic a dílčích výstav a osvětových přednášek, k čemuž se plně využívá muzejní infrastruktura určená pro popularizaci vědy široké veřejnosti.

Výzkumné oblasti a cíle DKRVO

Vědecké zhodnocení sbírky Národního zemědělského muzea, s. p. o. I.

- Muzeologie
- Venkov, zemědělství, krajina, etnografie a tradice
- Rozvoj venkova a regionální rozvoj
- Vodní ekosystém, rybníkářství a rybářství
- Mechanizace zemědělství a lesnictví

Vědecké zhodnocení sbírky Národního zemědělského muzea, s. p. o. II.

- Lesnictví, lesní hospodářství a myslivost
- Zemědělské, lesnické, rybářské a další oborové provozní stavby
- Zahradnictví (ovocnářství, zelinářství, květinářství), vinařství a včelařství

Vědecké zhodnocení sbírky Národního zemědělského muzea, s. p. o. III.

Potravinářský a na zemědělství navazující průmysl a živočišná výroba

Kulinární dědictví českých zemí

Venkov a zemědělství v umění

Osobnosti zemědělství, lesnictví, rybářství, zahradnictví, zemědělského podnikání a příbuzných oborů

4.1 Celkové výstupy DKRVO za období let 2018 – 2022

a) dle klíčové oblasti změn B: Excelence zemědělského výzkumu Koncepce VaVal MZe

Druh výstupu	2018	2019	2020	2021	2022	Celkem
Jimp. (Q1 a Q2)	-	-	-	-	-	-
P	-	-	-	-	-	-
CELKEM	-	-	-	-	-	-

b) dle RIV

Druh výstupu	2018	2019	2020	2021	2022	Celkem
Publikační výstupy – ostatní	16	16	14	12	13	71
Aplikované výsledky – ostatní	18	14	16	14	16	78
Ostatní (zejména muzejní expozice)	2	7	-	2	1	12
CELKEM	36	37	30	28	30	161

Odůvodnění poklesu celkového počtu plánovaných výstupů na období 2018–2022 ve srovnání s obdobím 2012–2016: VO NZM plánuje výstupy s ohledem na současný neutěšený stav odborných personálních sil – viz Lidské zdroje; VO NZM na dané období plánuje relativně výrazně snížit počet výsledků typu Jrec a více se soustředit na zpracování jednotlivých sbírkových kolekcí v podobě kritických muzejních katalogů; zároveň cílí na předkládání monografických výstupů. Toto směřování na vypracovávání výsledků komplexnějšího charakteru s vyšší časovou a odbornou náročností bude doprovázeno poklesem ostatních výstupů, nicméně lze předpokládat žádoucí kvalitativní vzestup výsledků oproti předešlému období a rovněž prohloubení stávajících a navazování nových partnerských vztahů s ostatními VO. Tudiž kvantitativní pokles výstupů bude nahrazen kvalitativním vzestupem a postupně budovanou funkční partnerskou sítí zajišťující vysokou odbornou úroveň předkládaných výsledků.

4.2 Dosavadní výstupy za období let 2012 – 2016

Druh výstupu	2012	2013	2014	2015	2016	Celkem
Jimp.			2 (1 čl. Q1, 1 čl. Q2)			2

z toho Q1 a Q2						
Jsc			1	1		2
Jrec.	18	17	33	40	15	123
B	1	2	7	4	6	20
C			1	2		3
D	4	4	3	3	2	16
P						
G						
H						
N					2	2
Z						
F						
R						
A		1				1
M	1		1	1	1	4
W				1	1	2
O		1		5	8	14
E	11	8	5	11	15	50
CELKEM	35	33	53	68	50	239

4.3 Nejvýznamnější výstupy za období let 2012 – 2016

1. (A, 2013) www.starelesnimapy.cz, audiovizuální tvorba.
2. (Jimp, Q1, 1/3), Šálek, Martin; Drahníková, Lucie; Tkadlec, Emil, Changes in home range sizes and population densities of carnivore species along the natural to urban habitat gradient, Mammal Review, 2014, 45/1, s. 1–14.
3. (Jimp, Q2, ¼), Červinka, Jaroslav; Kreisinger, Jakub; Šálek, Martin; Drahníková, Lucie, Effect of habitat characteristics on mesocarnivore occurrence in urban environment in the Central Europe, Urban Ecosystems, 2014, 17/4, s. 893–909.
4. (Jsc, 2/3), Jetmar, Marek; Půček, Milan Jan; Plaček Michal, COLLABORATIVE BENCHMARKING OF MUNICIPALITIES IN THE CZECH REPUBLIC: PRESENT EXPERIENCE, The NISPAcee Journal of Public Administration and Policy, 2014, 7/1, s. 63–83.
5. (Jsc, 2/3), Plaček, Michal; Půček, Milan Jan; Čurda, Stanislav, The Utilization of System Dynamics in the Environment: an Example of Waste Management from City of Znojmo, Lex Localis – Journal of Local Self-Government, 2015, 13/2, s. 205–227.
6. (B) Simanov, Vladimír, Vývoj lesnické techniky v českých zemích v letech 1945–1992, Praha 2015.
7. (O, E) Rybářství – stálá expozice, místo: NZM Praha, otevření 2015.
8. (M) Venkov, rolník a válka ve střední Evropě novověku. Od třicetileté války do války studené, dvoudenní mezinárodní konference.
9. (B, 2016) Foltánek, Vladimír, Lesní školkařství v České republice – od historie k současnosti, Praha 2016.
10. (B, 2016) Simanov, Vladimír, České lesy v datech a číslech, Praha 2016.

5. VÝZKUMNÉ ZÁMĚRY

5.1 Vědecké zhodnocení sbírky Národního zemědělského muzea, s. p. o. I.

5.1.1 Abstrakt

Konkrétní cíle výzkumného záměru „Vědecké zhodnocení sbírky Národního zemědělského muzea, s. p. o. I.“, který se věnuje „udržitelnému hospodaření s přírodními zdroji“ cílí na historické mapování obhospodařování zemědělské půdy v interdisciplinárním diskurzu (chemizace zemědělství, náradí, zemědělská technika aj.); výzkum kolektivizace a jejího průběhu; organizaci přednášek a veřejných diskuzí k problematice kolektivizace; prezentaci vody jako života v moderních muzejních expozicích; historické mapování retenčních schopností krajiny; využití sbírky fondu a dalších poznatků pro identifikaci tradičních, udržitelných způsobů péče o krajinu; hospodářské a sociální dějiny venkova; rozvoj českého venkova v kontextu historického výzkumu; zahájení výzkumu mezinárodní stavovské organizace zemědělců meziválečného období (Zelená internacionála). Součástí VZ je muzeologie, která se mimo jiné zaměří na Josefa Kazimoura a organizaci zemědělského muzejnictví v českých zemích, resp. v Československu, na utváření sítě zemědělských muzeí, na muzejní prezentace a interpretace zemědělských témat aj. Výsledky výzkumu dějin agrárního sektoru budou prezentovány prostřednictvím dlouhodobých a dočasných expozic, tvorbou kritických katalogů, katalogů k výstavám a expozicím, publikačními výstupy, konferencemi, workshopy a přednáškami.

VZ NZM č. 1 se stěžejně věnuje pěti oblastem výzkumu NZM, a to i s přesahem do ostatních VZ NZM:

- 1. Muzeologie**
- 2. Venkov, zemědělství, krajina, etnografie a tradice**
- 3. Rozvoj venkova a regionální rozvoj**
- 4. Vodní ekosystém, rybníkářství a rybářství**
- 5. Mechanizace zemědělství a lesnictví**

Muzeologie

Sbírka NZM je spravována podle Zákona 122/2000 Sb. Ke sbírkovým předmětům jsou pořizovány evidenční záznamy a je o nich pořizována další odborná písemná dokumentace a podle potřeby i dokumentace obrazová. Sbírka NZM je odborně zpracovávána a prezentována ve stálých expozicích, na výstavách, prostřednictvím muzejních programů a muzejních publikací v rámci výchovné a vzdělávací činnosti muzea zajišťované vlastními zaměstnanci NZM nebo prostřednictvím jiných právnických či fyzických osob na základě platné dohody o dočasném přenechání sbírkových předmětů.

Dílčí výzkumné cíle souvisí jednak s historií muzejního fenoménu, resp. nejstaršími tuzemskými muzejními projekty např. činností Lesního a lovcího muzea Ohrada (1842), jednak s aktuálními muzeologickými postupy aplikovanými při tvorbě, ochraně a prezentaci sbírky NZM. Vedle historického výzkumu, bude probíhat vývoj a testování nových metod muzejního managementu, hospodaření, komunikace, evaluace muzejních aktivit apod. Část výzkumného týmu se bude dlouhodobě věnovat problematice decentralizovaného leadershipu a analýze technické efektivnosti českých a slovenských muzeí pomocí metody DEA a Gray entrophy, včetně problematiky agrárního muzejnictví celkově.

Venkov, zemědělství, krajina, etnografie a tradice

Podsbírký: směr obsáhne všechny podsbírký, zejména následující: etnografická, fotoarchiv, knihy, obchod, obrazy, řemesla, životní prostředí, rostlinná výroba I. a II.; archiv NZM

Předmětem výzkumu této oblasti jsou jednak dějiny zemědělství, jehož jádrem je právě venkov a jednak vývoj a proměny krajiny českého a moravsko-slezského venkova. V této souvislosti bude zpracován fenomén spolkového zemědělského hnutí se zaměřením na obyvatelstvo venkova českých zemí před první světovou válkou a v době meziválečné spolu s problematikou venkovských elit a jejich úlohy v organizaci zemědělského obyvatelstva v českých zemích. Vedle vlastních hospodářských dějin se směr bude věnovat i dějinám sociálním, a to z hlediska proměn mentality venkovského obyvatelstva a sociální struktury venkovské společnosti. V rámci výzkumu by se měla otevřít problematika tzv. sociálního podnikání se svými obrazy v historii venkova a s nabídkou jejich možného použití v současné době. Speciální oblast daného směru představuje otázka selského stavu a jeho perzekuce ve 20. století.

Venkov se stal synonymem pro místo, kde jsou uchovány a udržovány tradice, folklór a původní hodnoty spjaté s půdou jako živitelkou společnosti. Toto představuje předmět vědecké disciplíny etnografie. Novým podnětem pro rozvoj etnografie v rámci koncepce vědy a výzkumu byla konference NZM (říjen 2015) na téma *Národopisné výstavy československé 1895*. Setkání odborníků v dané oblasti ukázalo nutnost věnovat se tomuto oboru a podnítit společnou diskuzi. Navíc etnografická sbírka v Muzeu českého venkova na zámku Kačina tomuto směru v rámci bádání NZM dodává nový rozměr.

Rozvoj venkova a regionální rozvoj

Podsbírký: fotoarchiv, knihy; archiv NZM

Rozvoj venkova ve vazbě na regionální rozvoj je téma, kterému zatím nebyla věnována dostatečná pozornost. Muzejní výzkum se zaměřuje na zkoumání prostředí, z něhož mohou být získávány sbírkové předměty, je tedy zaměřován převážně na minulost. V rámci tohoto směru půjde o zkoumání odkazu minulosti pro současnost a budoucnost, a to se zaměřením na rozvoj venkova nebo šířeji na regionální rozvoj. Pojem venkov je neurčitým a do jisté míry abstraktním označením kulturní krajiny se specifickými charakteristikami. Regionální rozvoj je v rámci tohoto směru výzkumu vymezován jako komplex procesů, které probíhají uvnitř regionů, a které se týkají pozitivních ekonomických, sociálních, environmentálních a jiných proměn regionu.

Zvláštní pozornost v rámci této výzkumné oblasti bude věnována rozvoji krajů, měst a obcí z různých aspektů (například z hlediska jejich managementu), dále tématu udržitelného rozvoje (také ve vazbě na udržitelné hospodaření v zemědělství či šířeji na venkově, sociální podnikání na venkově atd.), soběstačnosti obcí, problematice významu kohezní a zemědělské politiky pro rozvoj venkova.

Vodní ekosystém, rybníkářství a rybářství

Podsbírký: rybářství, obchod, fotoarchiv, knihy

Rozmanité a četné vodní plochy v ČR se staly cenným biotopem s bohatou flórou a faunou, významným střediskem letních relaxačních aktivit a zejména, základnou tradičního českého rybníkářství a s ním spjatého rybářství. Výzkum se bude vedle jiného zabývat tradicemi a hodnotami, na kterých je po mnoho staletí založena domácí akvakultura.

Oblast rybářství je součástí koncepce muzea na Ohradě, které se vývoji rybářství dlouhodobě věnuje. Výzkumná oblast chce v následujících letech přinést nový pohled, který spojí ekologii a produkční rybářství a zmapuje počátky a vývoj rybářství v českých zemích. Výsledky výzkumu této oblasti přispějí k technologickým a hospodářským znalostem rybářského odvětví, které má významné postavení v místní ekonomice a které přispívá k udržování zaměstnanosti. Nadto bude velké úsilí vynaloženo na úpravy stávající expozice rybářství na Ohradě a na udržení stálé

rozsáhlé expozice rybníctví v hlavní výstavní budově v Praze, které danou oblast zpřístupňují široké veřejnosti.

Mechanizace zemědělství a lesnictví

Podsírky: řemesla, rostlinná výroba I. (RI), doprava a zdroje energie, obchod, fotoarchiv

Výzkumná oblast se bude věnovat mechanizaci zemědělství a lesnictví, tolik aktuální otázce v souvislosti s udržitelností funkcí lesa, zemědělství a s jeho ekologickými přístupy. Objektem výzkumu bude ruční zemědělské nářadí na zpracování půdy, sklizňové ruční nářadí, meliorační ruční nářadí a zemědělské ruční nářadí používané při pěstování a sklizni chmele a zemědělská (motorová) technika. Téma zemědělského ručního nářadí bude zpracováno na základě dostupných informací uvedených v inventárních a přírůstkových knihách a podle zastoupení konkrétních druhů nářadí ve sbírkovém fondu podsírky *rostlinné výroby RI*. Cílem bude stanovit typologii nářadí a popř. uvést technologii jejich zhotovení spolu s představením jejich vývoje, který šel ke strojní mechanizaci. V tomto ohledu se výzkumný směr bude stěžejně věnovat stabilním motorům, traktorům a jejich výrobcům. Podkladem pro rozsáhlý výzkum je sbírková kolekce Muzea zemědělské techniky v Čáslavi. Jedním z dílčích témat určených ke zpracování je výroba zemědělské techniky po druhé světové válce v kontextu společenských poměrů a socialistického plánování. Výzkum si klade za cíl vedle výše uvedeného doložit a popsat motorovou techniku používanou v zemědělství v českých zemích (traktory první poloviny 20. století, vývoj a výroba traktorů Škoda, pohony zemědělských strojů a jejich výrobci). Výzkum zemědělského nářadí a strojů dává možnost získat relevantní informace (metody, technika, technologie aj.) k činnostem spojených s provozem zemědělského a lesního podniku. V době snahy po udržitelném zemědělství a ekologické udržitelnosti, které by zamezily dlouhodobému poškození půdy a přílehlých ekosystémů, je tato oblast výzkumu zvláště přínosná.

5.2 Vědecké zhodnocení sbírky Národního zemědělského muzea, s. p. o. II.

5.2.1 Abstrakt

Konkrétní cíle výzkumného záměru „Vědecké zhodnocení sbírky Národního zemědělského muzea, s. p. o. II.“, který se věnuje „udržitelnému zemědělství a lesnictví“ cílí na dějiny i současnost zemědělství a lesnictví v interdisciplinárním diskurzu a ve vazbě na posilování udržitelného hospodaření a zvyšování soběstačnosti a potenciálu sociálního podnikání; na vytvoření stálé moderní expozice zemědělství; na zpracování části mammalogické a ornitologické sbírky; prezentaci lesa prostřednictvím moderně technologických prostředků; prezentaci oboru myslivost; na zpracování části sbírkové kolekce tzv. Sallačovy sbírky; na mapování a fotodokumentaci zemědělských provozních budov. Téma výzkumu bude představovat i české léčitelství (jeho minulost, současnost a budoucí vize); výzkum včelích úlů v kontextu světového vývoje. Muzeologickým počinem roku bude příprava a otevření stálé expozice zemědělství. Výsledky výzkumu dějin agrárního sektoru budou prezentovány prostřednictvím dlouhodobých a dočasných expozic, tvorbou kritických katalogů, katalogů k výstavám a expozicím, publikačními výstupy, konferencemi, workshopy a přednáškami.

VZ NZM č. 2 se stěžejně věnuje třem oblastem výzkumu NZM, a to i s přesahem do ostatních VZ NZM:

- 1. Lesnictví, lesní hospodářství a myslivost**
- 2. Zahradnictví (ovocnářství, zelinářství, květinářství), vinařství a včelařství**

3. Zemědělské, lesnické a další oborové provozní stavby

Lesnictví, lesní hospodářství a myslivost

Podsírky: lesnictví, myslivost, zoologie, fotoarchiv, knihy; archiv NZM

Správně udržované lesy fungují jako zdroje trvale obnovitelné dřevní suroviny, lesních plodů, poskytují společnosti mnohostranný užitek zachováním a podporou druhové pestrosti všech v nich žijících mikroorganismů, hub, rostlin a živočichů, ochranou klimatu, vody a půdy, přičemž přináší i nemalý užitek rekreační a relaxační. Již v dávné minulosti panovala snaha o zabezpečení lesů, aby nedocházelo k jejich ničení a aby byla zachována jejich užitečnost. Cílem této oblasti je na základě nově zjištěných skutečností podpořit úsilí společnosti po trvale udržitelném hospodaření v lesích.

Předmět výzkumu stojí ve středu zájmu především Muzea lesnictví, myslivosti a rybářství na Ohradě. V období trvání koncepce by mělo dojít k popisu a kritickému zhodnocení mammalogické a ornitologické sbírkové kolekce. Podsbírka zoologie umožní přípravu výstavy o největším evropském recentním savci – zubrovi a pokračování v zhodnocení a zpřístupnění tzv. Sallačovy sbírky souroží turovitých, a to v podobě odborné publikace. Pobočka Ohrada bude v těchto letech nadále pokračovat v populárním výstavním cyklu „Příroda v ilustraci“.

Součástí výzkumu tohoto směru bude činnost v rámci archivu NZM. Cílem bude uspořádání fondů lesníků a lesnických institucí, popř. získání nových lesnických pozůstalostí a doplnění stávajících (heuristika, pořádání, inventarizace). Pozornost bude věnována převážně lesnickým družstvům a jejich přínosu pro organizaci lesnictví a lesnického hospodářství.

Zahradnictví (ovocnářství, zelinářství, květinářství), vinařství a včelařství

Podsírky: Vinařství, ovocnictví, květinářství, potravinářská a fotoarchiv.

Stěžejně se výzkum bude v těchto pěti letech věnovat krajovým odrudám ovoce. Základem výzkumu budou modely ze sbírky Muzea vinařství, zahradnictví a životního prostředí ve Valticích. Samostatně i ve spolupráci s dalšími odbornými institucemi (Ovocnářská unie, Výzkumný a šlechtitelský ústav ovocnářský Holovousy s.r.o., Česká zemědělská univerzita) se budou shromažďovat informace o jednotlivých odrudách, budou se fotit modely ze sbírky NZM Valtice, a to s cílem vytvořit kritické katalogy pro jednotlivé druhy ovoce (jablka, hrušky, meruňky, broskve, drobné ovoce). Výsledky výzkumu významně přispějí k udržitelnosti ochrany odrud a nově získané znalosti spolu s praktickými zkušenostmi budou představovat značnou pomoc současným pěstitelům a těm, kteří na svých hospodářstvích zavádějí režim ekologického zemědělství.

Zvláštní pozornost v rámci výzkumné oblasti bude věnována včelařství. Vzhledem ke skutečnosti, že se ve světě stále zvyšuje zemědělská plocha, je i potřeba vyššího počtu opylujícího hmyzu. Bohužel dramatický úbytek včelstev se stává neblahým celosvětovým trendem, který tak nastoluje otázku udržitelnosti včelařství. Výzkum z hlediska udržitelnosti bude analyzovat a pokusí se zhodnotit aktuální stav českého, popř. světového včelařství a nabídne podněty pro jeho větší udržení do budoucna. Dílčími úseky předmětu výzkumu budou zpočátku představovat včelí úly v ČR i v zahraničí se zaměřením na jejich rozšíření a na aplikaci moderních úlových systémů.

Zemědělské, lesnické a další oborové provozní stavby

Podsírky: modely staveb, fotoarchiv, knihy, etnografická

Výzkum zemědělských provozních staveb v sobě propojuje využití sbírky NZM s terénním výzkumem. Výzkum se ve své první etapě bude věnovat druhé polovině 20. století

a počátku 21. století. Ve sbírce je od 60. let 20. století zastoupeno jen několik málo staveb, proto bude k naplnění koncepce této výzkumné oblasti nutný terénní výzkum. Výsledkem by mělo být typové zpracování realizací zemědělských provozních budov. Pro muzejní sbírkotvornou činnost by se jednalo o určitou metodickou pomůcku pro určení, podle jakých kritérií se má stávající podsбірka „modely staveb“ rozšiřovat. Analýza zemědělských provozních staveb přispěje k zmapování vývoje staveb, k zhodnocení a porovnání průběžných změn, a to s ohledem na praktické využití v současnosti. Součástí výzkumu bude i vývoj metodiky dokumentace hospodářských staveb v terénu, sběr projektové dokumentace a dalších dokladů o výstavbě, využívání a případném zániku předmětných objektů.

5.3 Vědecké zhodnocení sbírky Národního zemědělského muzea, s. p. o. III.

5.3.1 Abstrakt

Konkrétní cíle výzkumného záměru „Vědecké zhodnocení sbírky Národního zemědělského muzea, s. p. o. III.“, který se věnuje „udržitelné produkci potravin“ cílí na zpracovávání dějin zemědělství v kontextu potravinářského průmyslu ve vazbě na posilování udržitelné produkce potravin; na historii chmelařství a pivovarnictví; na využití sbírkového fondu a dalších poznatků pro identifikace tradičních, udržitelných způsobů potravinářské výroby; na historii obalů potravin; na zpracování a výrobu mléčných výrobků. Výsledky výzkumu dějin agrárního sektoru budou prezentovány prostřednictvím dlouhodobých a dočasných expozic, tvorbou kritických katalogů, katalogů k výstavám a expozicím, publikačními výstupy, konferencemi, workshopy a přednáškami. Například se bude jednat o prezentaci určitých plodin či zvířat a jejich využití v kuchyni, problematiky bylin v moderním světě, tradic spjatých s venkovským zemědělským rokem v kontextu tradičních pokrmů (zabíjačka, svatomartinská husa a víno aj.).

VZ NZM č. 3 se stěžejně věnuje čtyřem oblastem výzkumu NZM, a to i s přesahem do ostatních VZ NZM:

1. Potravinářský a na zemědělství navazující průmysl a živočišná výroba
2. Kulinární dědictví českých zemí
3. Venkov a zemědělství v umění
4. Osobnosti zemědělství, lesnictví, rybářství, zahradnictví, zemědělského podnikání a příbuzných oborů

Potravinářský a na zemědělství navazující průmysl a živočišná výroba

Podsбірky: potravinářská výroba, obchod, rostlinná výroba I. a II., živočišná výroba, fotoarchiv; archiv NZM

Výzkumná oblast otevírá bádání v oblasti potravinářského průmyslu v českých zemích na půdě muzea. Na základě podsбірky *potravinářské výroby* by mělo dojít k jejímu zhodnocení a k současnému rozšíření prostřednictvím systematické akvizice nových předmětů. Zvláštní pozornost bude věnována českému hospodářskému fenoménu či chceme-li, tradiční oblasti českého podnikání, čímž je pěstování chmele a pivovarnictví, a to ve středoevropském kontextu. Na stávající expozici o pivu v pražské pobočce NZM tak bude navazovat dílčí výzkum pivovarnického průmyslu a obchodu s touto komoditou. Ve spojení s výzkumnou oblastí „mechanizace zemědělství“ výsledky výzkumu přispějí k objasnění otázky vzhledem

k „nekonečné“, tj. udržitelné produkci potravin.

Kulinární dědictví českých zemí

Cílem výzkumné oblasti je dokumentace, prezentace a edukace hodnot historického regionálního a lokálního kulinárního dědictví českých zemí, odrážejícího prvky národní a kulturní identity, které je v přirozeném prostředí ohroženo vlivem globalizace a kulturního transferu vyvolaného moderním životním stylem. Vytvořeny by měly být předpoklady k identifikaci tradičních regionálních pokrmů a nápojů, jejich uplatnění v praxi a případná ochrana regionálních/národních produktů. Směr přispěje k vytváření pozitivního vztahu k místu, regionu a minulosti. Řada objektů „kulinárního dědictví“ představuje regionální tradici, s níž je často propojená místní ekonomika a zaměstnanost, zpravidla na venkově.

Venkov v umění

Podsbírky: obrazy, knihy, fotoarchiv; archiv NZM

Pramenem pro výzkum této oblasti jsou materiály uchovávané ve sbírkách NZM, jeho archivu a knihovně, zejména pak přírůstkové a inventární knihy uložené v NZM Kačina. Konkrétně se jedná o tzv. Šrobárovu sbírku obrazů, sbírku grafiky, soubor perokreseb Jaroslava Spirhanzla a soubor perokreseb Josefa Gruse. Výzkumu budou podléhat i drobné klasicistní stavby na choťkovském panství Nové Dvory. Odborné studie a katalogy přiblíží životní osudy umělců a představí jejich dílo zastoupené ve sbírce NZM. Plánovaná je digitalizace části sbírkových kolekcí Spirhanzlových a Grusových perokreseb.

Osobnosti zemědělství, lesnictví, rybářství, zahradnictví, zemědělského podnikání a příbuzných oborů

Podsbírky: fotoarchiv, knihy, lesnictví, rybářství, obrazy; archiv NZM

Zpracování osudů významných osobností zemědělství, lesnictví, zahradnictví, zemědělského podnikání, vynálezců zemědělské techniky a příbuzných oborů na základě materiálů dostupných v archivu NZM a jeho sbírce (Bratraci Veverkové, Wichterle–Kovařík: moravská strojírenská firma, Emil Škoda, Otokar Brenner – učitel a včelař; Karel Kavina – profesor botaniky na ČVUT, František Bílek – čsl. zootechnik, genetik a hipolog, Jan Nepomuk Harrach – jeho kolínské panství a zemědělská osvěta, Karel Liška – osobnost počátku sportovního rybářství, Vratislav Mazák – zoolog, ilustrátor; hraběnka Marie Sidonie Chotková – manželka Jana Rudolfa Chotka, zámek Kačina). Dá se předpokládat, že doposud neprobádané archiválie a jiný historický pramenný materiál odkryje doposud neznámé souvislosti životních osudů daných protagonistů a jejich často celoživotního profesního zájmu.

6. SMLUVNÍ VÝZKUM A VÝVOJ

V současné době NZM neprovádí žádný smluvní výzkum, což však nevylučuje, že se tato situace ve sledovaném období změní.

7. PORADENSTVÍ A VZDĚLÁVÁNÍ

NZM poskytuje odborné **poradenství** pro veřejnost i partnerské instituce v oblasti muzejnictví, zvláště agrárního, přičemž specializace každé NZM-pobočky určuje oblast odborného poradenství (zemědělská technika, myslivost, rybářství, etnografie, vinařství,

zahradnictví aj.).

Vzděláváním v muzeích se zabývá samostatný obor **muzejní pedagogiky**. Muzejní pedagogové či lektori NZM si kladou za cíl podněcovat návštěvníky díky muzejním sbírkám a spolupráci s odbornými pracovníky ke komunikaci nejen s historií, archeologií či etnografií, ale přibližovat též přírodní vědy jako je geologie, zoologie, botanika, mykologie, genetika aj. Muzeum je institucí nejen poznání, ale také i místo zážitků a aktivní relaxace. Pro návštěvníky se připravují atraktivní vzdělávací materiály (pracovní listy, metodiky, web, on-line nástroje) a edukační programy pro MŠ, ZŠ a SŠ. Pro vysokoškoláky jsou určeny soutěže jejich prací, tj. muzeum jim umožňuje platformu pro jejich prezentaci. Rovněž se připravují programy pro znevýhodněné návštěvníky, které se v rámci didaktického přístupu dokáží flexibilně přizpůsobit speciálním požadavkům. Tímto způsobem se zajišťuje rovný přístup ke kulturnímu dědictví všem, bez rozdílů.

Většina výukových programů je navázána na expozice a výstavy, a to s důrazem na vhodné doplnění školní výuky. Při tvorbě edukačních programů jsou využívány nejnovější poznatky z oblasti muzejní pedagogiky, didaktiky, speciální pedagogiky a psychologie. Cílem je připravit programy interaktivní formou. Díky tomu mohou žáci a studenti zapojit více smyslů, které podporují stimulaci kognitivních funkcí. Muzejní edukační činnost zvyšuje kulturní kompetence, podporuje kritické myšlení, seznamuje s prací s prameny a literaturou, celkově s analýzou informací a podporuje schopnost kladení otázek a argumentace.

NZM jako muzeum poskytuje při vzdělávání řadu výhod: jedinečná možnost objektového učení, ve kterém nemají muzea většího konkurenta; prostředí pro vzdělávání, které má daleko větší emoční potenciál; díky muzejním expozicím dochází k přímému kontaktu s minulostí a současností předmětné problematiky, popř. regionu; muzejní prostředí je autentickým dokladem historie; široké uplatnění nových metod výuky; přímý kontakt s odborníky z oblasti archeologie, společenských a přírodních věd; u žáků a studentů může prostředí muzea podnítit jejich budoucí badatelský zájem.

8. MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE VO VE VAVAI

NZM má v současné době zvyšující se trend zapojování se do vědecko-výzkumných programů na národní úrovni. V rámci probíhajícího projektu NAKI jsou výstupy již internacionalizovány – např. formou zapojení zahraničního partnera do projektu výzkumu a realizace zahraničního výstupu formou výstavy.

NZM je zapojeno do přípravy kandidatury na uspořádání generálního sněmu a nadnárodní konference v roce 2022 mezinárodní rady muzeí ICOM (International Council of Museums). Pro zapojení do velkých evropských platforem a následně projektů mezinárodní spolupráce je třeba posílit připravenost personálních kapacit. Z tohoto důvodu bude NZM v prvních měsících roku 2018 usilovat o získání projektů mobility odborných pracovníků /např. Erasmus +/, které povedou k navázání sítí a kontaktů s příslušnými evropskými institucemi. Totéž je očekáváno u možného zapojení do programu INTERREG – Danube nebo Central Europe tak, aby mohly být do budoucna připravovány také náročné projekty vědy a výzkumu na evropských úrovních. V programu Central Europe žádalo NZM již v předchozí výzvě se sdružením Dolní oblast Vítkovice, resp. Světem techniky. Projekt prošel formálním hodnocením, ale nebyl vybrán pro realizaci. Další výzvy jsou očekávány na podzim letošního roku.

NZM podepsalo Memorandum o partnerství s ECO Orlov o.p.s. Příbram, vyjadřující společnou vůli k přípravě projektu „Kulturní dědictví jako cesta udržitelného rozvoje“ do

programu HORIZONT 2020.

NZM podepsalo Partnerskou dohodu Cíl EÚS Česká republika – Svobodný stát Bavorsko 2014–2020, vyjadřující společnou vůli k přípravě projektu „Divoké lesy, divoké životy“ (24. 1. 2017).

V červnu 2017 uzavřelo NZM dohodu o vědecko-výzkumné spolupráci s LESY Slovenskej republiky, š. p., Lesnickým a dřevářským muzeem v souvislosti s přípravou výstavy k 100. výročí vzniku Československa.

Již v roce 1966 bylo NZM zakládajícím členem mezinárodní platformy zemědělských muzeí AIMA (International Association of Agricultural Museums) a do budoucna bude směřovat úsilí k obnovení zapojení se do této platformy.

Snahou je také internacionalizace vědeckého časopisu Prameny a studie.

Aktivity VO	Specifikace aktivity
Kolektivní členství VO v nevládních mezinárodních organizacích VaVal	<p>ICOM – International Council of Museums Sídlo: Paříž, Francie Popis: ICOM má statut konzultanta UNESCO. Vykonává veřejnou službu v oblasti kultury na mezinárodním poli. Sdružuje muzejní pracovníky s cílem přispívat k jejich profesnímu i morálnímu rozvoji. ICOM spolupracuje na boji proti kupčení s kradenými uměleckými předměty či přírodninami, dále spolupracuje na ochraně světového kulturního dědictví ohroženého přírodními katastrofami nebo lidským jednáním (válečné konflikty apod.).</p>
Individuální členství zástupců VO v nevládních mezinárodních organizacích výzkumu a vývoje	<p>Rada muzea – Muzeum Gornoslaskie Sídlo: Bytom, Polsko Popis: Muzeum Horního Slezska z roku 1910 náleží mezi přední polská muzea shromažďující doklady archeologické, etnografické, přírodovědné a historické dokumenty. Úloha: Poskytování odborné podpory a součinnosti v otázkách muzeologie, restaurování, konzervace, ochrany památek a historie střední Evropy s důrazem na region Horního Slezska.</p> <p>Rada muzea – Oberschlesisches Landesmuseum, Sídlo: Ratingen, Německo Popis: Hornoslezské zemské muzeum bylo založeno v roce 1983 a jeho úkolem je sbírat, chránit a vystavovat materiální kulturní statky Horního Slezska a přiblížit tak dějiny a kulturu slezských regionů, nacházejících se na území dnešního Polska a České republiky, široké veřejnosti. Muzeum pracuje v souladu s principy porozumění mezi národy a dobrých německo-polsko-českých vztahů. Úloha: Poskytování odborné podpory a součinnosti v otázkách muzeologie, restaurování, konzervace,</p>

	<p>ochrany památek, historie střední Evropy se specializací na Slezsko.</p> <p>Vědecká rada – ZEDHIA, (Zentraleuropäisches digitales wirtschafts- und gesellschaftshistorisches interaktives Archiv) Sídlo: Vídeň, Rakousko Popis: ZEDHIA je interaktivní online-archiv umožňující obsáhlé historické bádání hospodářských a sociálních dějin střední Evropy a zároveň představuje evropskou centrálu pro pátrání po předcích. Úloha: Výkon činnosti v souvislosti s členstvím ve VR, tj. řešení koncepčních otázek; poskytování poradenství k předmětné problematice, zejména k hospodářským dějinám střední Evropy s orientací na český a německý prostor.</p> <p>Vědecká rada – Historické muzeum Slovenského národného múzea Sídlo: Bratislava, Slovensko Popis: Hlavním cílem rady je koordinace krátkodobé a dlouhodobé koncepce vědecké činnosti muzea, všestranná podpora a hodnocení probíhajících i plánovaných vědeckých projektů pracovníků Slovenského národného múzea. Úloha: Projednávání dlouhodobých záměrů vědecké, vzdělávací a další tvůrčí činnosti muzea, vyjadřování se k vědeckým úkolům a posuzování grantových a jiných vědeckých projektů v rámci interních oponentur, navrhování kritéria hodnocení vědeckovýzkumné činnosti odborných pracovníků, které je nedílnou součástí jejich celkového hodnocení, vyjadřování se k vědecké publikační činnosti muzea a její koncepci, vyjadřování se k vědeckému zpracování sbírek.</p> <p>Forum of Slavic Cultures Sídlo: Lublaň, Slovinsko Popis: Fórum slovanských kultur je nezisková a nevládní organizace založená v roce 2004 z iniciativy slovanských kulturních kruhů. Hlavním cílem instituce je podpora výměny informací, realizace společných kulturních, vzdělávacích a výzkumných projektů a mobilita umělců a kulturních pracovníků ze všech zemí, jejichž obyvatelstvo mluví slovanskými jazyky. Dosahuje to prostřednictvím přijímání a financování iniciativ v oblasti kulturních projektů, výměn a</p>
--	--

	<p>hostování všech slovansky mluvících států a rovněž hledáním vhodných partnerů ve všech těchto zemích. Zároveň organizuje festivaly, výstavy a další akce, které reprezentují slovanskou kulturní tvořivost. Fórum se především zaměřuje na literaturu, lingvistiku, překlad, etnografii, muzeologii, folklor a archivnictví, divadlo a hudbu.</p> <p>Úloha: Dva roky předsednictví Komise muzejníků pro výběr nejlepšího slovanského muzea roku; nyní členství poroty a přednášková činnost na letní muzeologické škole, která je partnerem FSC.</p> <p>ICOFOM Mezinárodní výbor ICOM pro muzeologii Sídlo: Paříž, Francie Popis: Mezinárodní výbor pro muzeologii je odpovědný za výzkum, studium a šíření teoretické základny muzeologie jako nezávislé vědecké disciplíny, kriticky analyzující hlavní trendy současné muzeologie. Úloha: členství výboru</p>
Další formy mezinárodní spolupráce	Mezinárodní spolupráce v oblasti publikačních výstupů (recenze, odborné články); mezinárodní spolupráce při pořádání odborných setkání (konferencí);

9. PERSONÁLNÍ ZABEZPEČENÍ

9.1 Struktura zaměstnanců

Kvalifikační skupina	Počet osob	Pracovní úvazek (FTE)
Vědecko-výzkumný pracovník	24	2
Technik ve výzkumu	0	0
Student	0	0
Režijní zaměstnanec	3	0,1
CELKEM	27	2,1

* Detailní struktura a členění zaměstnanců bude předmětem Rozhodnutí pro příslušný rok

9.2 Lidské zdroje¹

<p>Věda a výzkum a muzeologie NZM jsou dlouhodobě negativně ovlivňovány nedostatkem personálního zajištění. Aktuálně je v NZM na VaV zaměstnán jeden pracovník na 0,75 úvazku, v polovině roku 2017 byl tým VaV posílen o pozici vědeckého redaktora na úvazek 0,3 a projektového VaV pracovníka na úvazek 0,5. Ve srovnatelné instituci (Národní technické muzeum) se předmětné oblasti věnuje 6 kmenových pracovníků a dalších 12 v</p>

¹ Číselné údaje s opírají o ověřená data z roku 2016.

podpůrných pozicích. Vzhledem k velmi vysoké aktivitě a produktivitě NZM v oblasti VaV je pro stabilizaci celého systému nezbytné vytvořit další místa odborných VaV pracovníků s vysokoškolským vzděláním.

Správa sbírky NZM (100 000 ks sbírkových předmětů) vyžaduje posílení odborného týmu o kurátory - dílem o přírodovědecky a technicky vzdělané specialisty, dílem o odborníky se společenskovední kvalifikací tak, aby mohla být důkladně mapována většina odborných aktivit v gesci MZe (zemědělství, lesnictví, potravinářství, rybářství atd.). Vhodným stavem je mít 2 kurátory na nejvýznamnější podsbírkou (počet všech podsbírek v NZM je 25) s cílem sdílet informace a v případě odchodu kurátora udržet kontinuitu.

Přijetí kvalifikovaných specialistů - restaurátorů zaměřených na konzervaci a restaurování muzejních sbírek je nezbytné. NZM nedisponuje žádným restaurátorem s vysokoškolskou kvalifikací, což je v národním kontextu zcela výjimečné. Vybudování interního týmu restaurátorů a preparátora je nejlepší zárukou výrazného zvýšení kvality péče o ochranu sbírky tak jak vyžaduje zákon 122/2000 Sb. o sbírkách muzejní povahy. Srovnatelná instituce (Národní technické muzeum) disponuje 13 pracovníky zaměřenými na konzervaci a restaurování sbírkových předmětů. Muzea s nadregionální působností, podobně jako NZM - Národní muzeum, Moravské zemské muzeum a Slezské zemské muzeum, spravující sbírky přírodnin, disponují interním preparátorem či preparátory, kteří zajišťují především průběžnou péči o uchovávané preparáty a připravují nové akvizice. V případě NZM by se jednalo především o podsbírkou zoologie, živočišná výroba a myslivost.

Zajištění dostatku talentů pro výzkum

NZM bylo v roce 2016 iniciátorem a organizátorem prvního ročníku studentské soutěže „Věda pro zemi“, která cílí na podchycení mladých vědců agrárního sektoru, umožňuje jim začlenit se do týmu etablované národní instituce a ve spolupráci s ním publikovat výstupy na aktuální témata. Do pilotního ročníku se přihlásilo celkem 22 soutěžících. Výsledkem bylo publikování vítězné práce v knižní podobě a několika zdařilých prací v podobě odborných článků, jejichž redakce právě probíhá. Do 2. ročníků 2017 se celkem přihlásilo 23 prací. Aktuálně probíhá jejich hodnocení.

Další možností zajišťování dostatku talentů je užší spolupráce s vysokými školami a univerzitami, umožnění mladým talentům vystupovat na odborných konferencích pořádaných muzeem, anebo jim nabídnout publikační platformu muzejního časopisu.

Motivace výzkumných týmů k zapojení do Evropských programů

K motivaci pracovníků NZM k zapojení do EU programů bude muzeum v roce 2018 nejprve usilovat o získání projektů mobility odborných pracovníků ve vědě a výzkumu (např. Erasmus +), které povedou k navázání sítí a kontaktů s příslušnými evropskými institucemi. Stejný efekt, navázání odborné spolupráce a motivace pracovníků, je očekáván ze zapojení do programů INTERREG – Danube nebo Central Europe.

Systém motivace a odměňování zaměstnanců

Systém odměňování vychází ze zákona č. 262/2006 Sb. (zákoník práce) a z nařízení vlády č. 564/2006 Sb. o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě v platném znění a z katalogu prací ve veřejných službách a správě (příloha k nařízení vlády č. 222/2010 Sb.).

Aktuálně se připravuje dokument Personální strategie včetně strategie rozvoje lidských zdrojů hlavní činnosti NZM.

10. FINANČNÍ ZABEZPEČENÍ DKRVO

10.1 Požadovaná výše institucionálních prostředků na DKRVO a další plánové prostředky

Rok	IP ze stát. rozpočtu	ÚP ze stát. rozpočtu	Zahraniční zdroje	Smluvní výzkum	Jiné zdroje (upřesněte) ²	CELKEM
2018	4063	0	0	0	0	4063
2019*	4063	0	0	0	0	4063
2020*	4063	0	0	0	0	4063
2021*	4063	0	0	0	0	4063
2022*	4063	0	0	0	0	4063

Veškeré prostředky uvedeny v tis. Kč

11. ZÁVĚR

Koncepce VaVal NZM 2018–2022 byla vypracována v červenci až v srpnu 2017 pracovníky NZM na základě dostupných informací. Mezi rizika realizace předkládané koncepce lze pokládat změny v dosavadní personální situaci, novou úroveň vědeckého poznání řešených témat a vývoj legislativy a oborových norem. Řešení jednotlivých VZ je koncipováno tak, aby průběžně generovalo výsledky hodnotitelné v RIV a účelně mohlo čerpat institucionální prostředky určené na rozvoj výzkumné organizace.

Souhrnně lze uvést, že trvalým úsilím výzkumných, vzdělávacích a popularizačních aktivit NZM prostřednictvím výstupů VaVal, zejména publikační činnosti, expozic, výstav, lektorských programů a veřejných akcí je:

- (1) přispět k budování pozitivního vztahu člověka k zemědělství, lesnictví, myslivosti, rybářství, zahradnictví, zpracování zemědělských produktů, ke kulturní krajině, k venkovu, jeho rozvoji, vývoji a kořenům;
- (2) vhodnou formou pomocí „zdravého selského rozumu“ rozvíjet zájem o znalosti z oblasti přírodních, technických a společenských věd se zaměřením na tematiku muzea, přičemž je důležité rozvíjet schopnost chápat věci v souvislostech a porozumět místním (regionálním) podmínkám;
- (3) rozvíjet smysl pro jednoduchost, pravdivost, smysl pro krásu a harmonii. NZM bude institucí, která bude šířit dobrý pocit (štěstí) z poznání.

² *prostředky z hospodářské činnosti*

* údaje pro rok 2019 – 2022 jsou pouze indikativní